

ÜZENET

XXXIV. évf.
1985. 3.szám
május

A VENEZUELAI MAGYAR

EVANGÉLIUMI | KERESZTYÉNEKHEZ

"...nem vagytok idegenek és jövevények,
hanem polgártársai a szenteknek és háza
népe Istennek.

Mert ráépültetek az apostolok és
próféták alapjára, a sarokkő pedig
maga Krisztus Jézus, akiben az egész
épület egybeilleszkedik és szent
templommá növekszik az Űrban.

Öbenne ti is együtt épültök
az Isten hajlékává
a Lélek által."

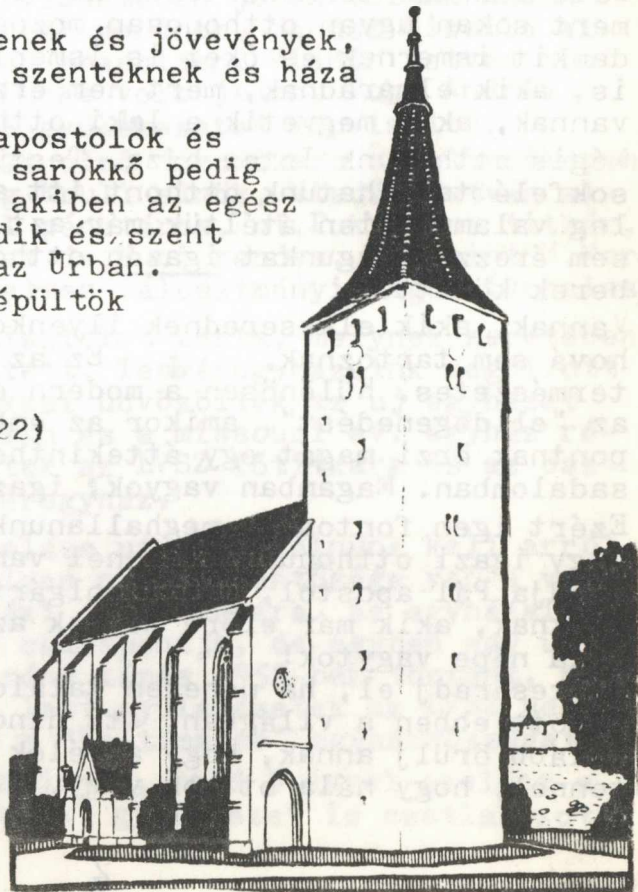
(Efezusi levél 2,19-22)

A

NAGYENYEDI

REFORMÁTUS

TEMLOM

"NEM VAGY TOK IDEGENEK."

Az "egyház" igen jó magyarosítása az eklesia szónak, mert benne van hogy egy és benne van a ház, az otthon. Az egységgel kapcsolatban természetesen rögtön lehetne történelmi és teológiai ellenvetéseket tenni, mert az idők folyamán számtalanszor küzdött egyház egyház ellen és a tanításban is rengeteg eltérés van.

Be kell vallanunk, hogy mi emberek nem tudjuk megvalósítani az egységet még az egyházban sem. Ennek ellenére az egyház egy, mint ahogy a test is egy bár sok tagja van és ahogyan egy épület egy, bár sok helység, ajtó, ablakok vannak rajta. A földön sok egyház van, de Isten felől mindnyájan össze vagyunk kötve a Lélek által és növekszünk Isten hajlékává, amely mindnyájunknak otthona.

Báre lehetne természetesen kötni az otthon szóba is, mert sokan ugyan otthonosan mozognak a templomban, mindenkit ismernek és őket is ismerik, de vannak olyanok is, akik elmaradnak, mert nem érzik magukat otthon, és vannak, akik megvetik a leki otthont, az egyházat.

Mégis otthonunk Isten háza. Testünk számára lehet, hogy sokfelé találhatunk otthont itt a földön, de valószínűleg valamennyien átéltük már azt az érzést, hogy sehol sem érezzük magunkat igazán otthon ezen a világon az emberek között.

Vannak, akik elkeserednek ilyenkor, úgy érzik, hogy se-hová sem tartoznak.

Ez az érzés azonban egészen természetes. Különösen a modern életforma eredményezi az "elidegenedést", amikor az ember jelentéktelen kis pontnak érzi magát egy áttekinthetetlen tömegben és társadalomban. Magamban vagyok; igazán otthon sehol sem.

Ezért igen fontos ma meghallanunk a Biblia szavát arról hogy igazi otthonunk Istennél van. Nem vagytok idegenek mondja Pál apostol, hanem polgártársai a "szenteknek", azoknak, akik már előre mentek az örök hajlékba. Isten háza népe vagytok!

Ne keseredj el, ha nehezen találod helyedet az emberek között ebben a világban. Itt nincs maradandó helyünk. Inkább örülj annak, hogy a Lélek szálai összefűznek Istennel, hogy nála otthon vagy.

K.A.

1985.március 16.

IGLESIA EVANGELICA LUTERANA EN VENEZUELA

Éveken át tartó előkészítő munka után, végre elérkeztünk arra a pontra, amikor az eddig Venezuelában nagyjából önállóan működő evangélikus gyülekezetek kapcsolataik további erősítése céljából formálisan egyházba tömörültek. Az újonnan alapított IGLESIA EVANGELICA LUTERANA EN VENEZUELA (IELV) azonnal kérvényezte felvételét a Luteránus Világszövetségbe, melynek előreláthatólag 100-ik teljesjogú tagegyházává válna.

A március 16-án megtartott alakuló közgyűlést megelőzően a Venezuelai Luteránus Tanács tartotta utolsó rendes közgyűlését, majd az új egyház alapszabályának megtárgyalására került sor, melynek elfogadása egyben a Luteránus Tanács feloszlását is jelentette.

A magyar gyülekezet képvisetében jelen voltak Knuth Attila lelkész, Vladár Pál gondnok, Sándor Gizella al-gondnok és Marton József presbiter. Vladár István mint a Luteránus Tanács alelnöke volt jelen, Puky András pedig a San Cristobal-i gyülekezetet képviselte.

Az újonnan alakult egyház első tisztikara következőképpen alakult: nt.Hans-Henning Krull elnök, Vladár István al-elnök, Jacob H.Jencquel pénztáros, nt.Puky Ákos titkár, Antonio Cotrino és Luisa de Muci rendes, valamint H.Marwege és Thiemanné helyettes választmányi tagok (vokales).

A napot hálaadó istentisztelet zárta, melynek keretében az új tisztikar esküt tett. Testvéregházaink meghívott képviselői meleg szavakkal üdvözölték az új egyházat római katolikus, anglikán és a missouri ev. egyház részéről. Táviratot küldtek az LVSZ főtitkára és az összes délamerikai testvéregház.

A nap eseményeinek vázolója után beszélnünk kell arról, hogy ennek a napnak milyen nagy jelentősége van a venezuelai protestáns egyházi élet számára. Az egyházalapítás 33 év fejlődésének csúcspontja, de egyben egy új kezdet is. Az első szerény lépés 1952-ben történt, amikor a német, magyar és lett gyülekezetek az LVSZ segítségével megalakították a "Feltámadás" egyházközséget melyhez rövidesen a skandináv, majd 3 évvel ezelőtt a spanyolnyelvű "La Reforma" gyülekezet is csatlakozott.

Az 50-es évek folyamán az LVSZ szorgalmazta a vidéki gyülekezetek megalakulását. Így jöttek létre a saját templommal rendelkező valenciai, maracaiboi és barquisimeto-i egyházközségek, valamint gyülekezetek Turenben, San Cristobalban. Mindezek külön-külön kapcsolatot tartottak a Luteránus Világszövetséggel, de egymástól függetlenek voltak. Már 1958-ra nyilvánvalóvá vált, hogy szükséges a venezuelai gyülekezetek között erősebb kapcsolatot teremteni. Így jött létre a Venezuelai Luteránus Tanács, főleg koordinációs feladattal. Ez a laza egyházi szervezet elérte ugyan, hogy a különböző csoportok közelebb kerüljenek egymáshoz és hogy az egyes egyházközségek érdekeit központosítva képviselje az LVSZ előtt azonban mégis tehetetlen volt sok nehéz problémával kapcsolatban. Ilyenek pl. a vidéki lelkészutánpótlás kérdése, a gyülekezetek és lelkészeik között felmerülő nehézségek megoldása vagy a lelkészavatás jogának hiánya, minek következtében sok venezuelai születésű teológus elveszett az ország számára.

Növelte a nehézségeket, hogy a Világszövetség érdeklődése Délamerikáról inkább a világ más részei felé tolódott, s így Venezuela is, amely még csak rendes tagsággal sem rendelkezett a Világszövetségben, egyre inkább saját erejére lett utalva. Ezen körülmények között a Luteránus Tanács Venezuelában nem felelt meg a szükségleteknek. Meg kell említeni, hogy nt. Pósfay György, dr. Leskó Béla és a magyar lelkészek mindig lelkesen szorgalmazták az egyházalapítást. Az egyháztanács 1972-ben el is fogadott egy konkrét tervet Leskó Bélától. A magyar gyülekezet azóta is előljárt az egyházalapítási törekvésekben, mint ahogy mindig is igyekezett a gyülekezetek közötti összetartást szolgálni. Ezért nagyzolás nélkül, de büszkeséggel tekinthetünk az IELV megalakulására.

Az egyház szervezete: Alapító tagjai a caracasi német, magyar, skandináv és spanyol gyülekezetek, a valenciai, maracaiboi, barquisimeto-i, tureni és sancristobali egyházközségek. Sajnos a lett gyülekezet nem csatlakozott az IELV-hez, mert közgyűlése úgy határozott, hogy a lett exil-egyházhoz való tartozását nem kívánja más tagsággal megosztani. Minden gyülekezet közvetlenül tagja az egyházszervezetnek (eddig a caracasi gyülekezetek pl. csak a Feltámadás egyházközségen keresztül voltak tagjai a Luteránus Tanácsnak.)

Kétévenként lesz közgyűlés, amikor a tisztségviselőket is újraválasztják. Az egyház vezetősége (Comité Ejecutivo) a tisztségviselőkől és a lelkeszi karból áll. A gyülekezetek belső autonómiája továbbra is megmarad. A gyülekezetek mellett lehetnek még "testvéri tagok" a venezuelában működő egyházi jellegű munkát végző szervezetek. Az Acción Ecumenica és MEPO máris kérték felvételüket.

Miért volt szükség erre az egyházalapításra? Néhány okot már említettünk. A főok azonban az evangélium hirdetésének biztosítása, ami végeredményben minden egyház első feladata. Felületes közhely az a mondás, hogy lelkész nélkül nem sokáig áll fenn egy gyülekezet. Mögötte azonban ott van a valóságos veszély, hogy lelki vezetés nélkül egy gyülekezet több kísértés prédájává válhat. Az egyik a világias "klubb-mentalitás", a másik a szektás rajongás, vagy talán a nemtörődömség. Példáért sajnos nem kell messze mennünk. A rendezetlen helyzet az aránylag rövid időre jövő lelkészeknek is nehézségeket okozott. A gyülekezetek teljes önnállósága azt is eredményezte, hogy se a lelkész, se a gyülekezet nem tudott sehova segítségért fordulni. Volt lelkész, aki ebben felörlődött, volt aki tulbuzgóságban, de a helyzet alapos átérzése nélkül nehézségeket okozott a gyülekezetek között, melyeknek megoldása a VLT gyenge strukturája miatt nehéz volt. Minden gyülekezet a maga módján igyekezett megoldani problémáit. Akadt olyan is, amely néhány kellemetlen tapasztalat után egyszerűen nem akart többé saját lelkészt.

Mindaz a fő célnak, az evangélium hirdetésének, tanításának és terjesztésének rovására ment. Az IELV megalakulása ugyan önmagában véve még nem megoldás, de legalább ad egy keretet, amin belül közös erővel jobban meg lehet küzdeni a nehézségekkel. Természetesen előnyt jelent az is, hogy az LVSZ teljesjogu tagjai leszünk.

Mi a magyar gyülekezet helyzete? Ha 33 évet visszatekinünk, láthatjuk, hogy a caracasi egyházi élet a gyöngék összefogásán alapult. A magyar protestánsok minden igyekezetük ellenére is túl kevesen és túl szegények voltak ahhoz, hogy önálló gyülekezetet tudjanak alapítani, még a Református Világszövetség sem tudott megfelelő segítséget nyújtani, ahogy ez az akkori levelezésből kitűnik

B. Hombach r.kat. lelkész köszönti az új egyházat

A németeket az akkor még fennálló hadiállapot akadályozta abban, hogy korábbi egyházi működésüket újra elkezdjék. A lettek is a magyarokhoz hasonló szegény immigránsok voltak.

A Luteránus Világszövetség segítségével itt egy olyan egyedülálló egyház jöhetett létre, amelyen belül minden közösség a maga anyanyelvén és szokásai szerint élhetett egyházi életet. Ez az alapelv a jövőben sem fog megváltozni.

Annakidején a közös egyház a magyar gyülekezet számára egy olyan esernyőt nyújtott, melynek árnyékában békésen fejlődhetett és munkálkodhatott. Ma azonban az alapítót egy új generáció váltotta fel, akikben nem mindig él ugyan olyan idealizmus és odaadás. Vannak, akik gyülekezetük számára a közös vagyon bizonyos százalékát kívánják biztosítani. Ez a keresztyéni szempontból téves anyagias felfogás eddig szerencsére kisebbségben maradt, de az a tény, hogy egyáltalán felmerülhetett, aggasztó árnyékot vetett a jövőre. Mi lenne gyülekeze-

tünkkel a La Castellana-i egyházi központ felbomlása esetén? Jövők biztosabban látszik az új egyház keretén belül; annak sikere a magunk fennállását is védi. Az IELV újból egy önmagukban gyöngék összefogása, hogy közös erővel, jobban vihessük végbe a Krisztus Urunk által ránk bízott munkát.

Meg kell jegyezni, hogy a castellanai egyházi központ működése változatlanul folytatódik. Az IELV nem rendelkezhet a taggyülekezetek vagyona fölött, így a közös erővel és áldozattal létrehozott templomközösség továbbra is fennáll, akkor is, ha a lettek nem tartoznak az IELV keretébe.

Még egy, gyülekezetünk számára fontos kérdést kell tisztázni. Tudvalevő, hogy a tagok többsége református, annak ellenére, hogy az egyházi közösség amelyhez tartozunk lutheri evangélikus. Ez a tény caracasi közösség alakulásakor okiratilag is el lett ismerve, melyet dr. Nyerges Miklós magyar gondnok és a LVSz képviselői írtak alá. Így nem is okozott nehézséget, hogy pár évvel ezelőtt nt. Domján János ref. Lelkész szolgáljon köztünk. (Megyjegyzendő, hogy a német gyülekezet nagyrésze se evangélikus, hanem uniált.) Esetleges aggályok elosztatására szolgáljon, hogy az IELV alapításakor ez a kérdés is tekintetbe lett véve. Talán szükséges ehhez pár szó magyarázatot is fűzni. Az 1970-es évek elején, alapos teológiai és dogmatikai tanulmányok után, több protestáns egyház, közöttük evangélikusok, reformátusok, uniáltak, stb, a németországi Leuenburg városban szószék-és Úrvacsoraközösségre lépett. Ehhez az u.n. Leuenburgi Konkordátumhoz azóta több mint 100 egyház csatlakozott, köztük a magyarországi református evangélikus egyházak is. Az IELV alapszabályaiban, a hitalapok között szerepel a csatlakozás a Leuenburgi Konkordátumhoz is. Ezek szerint Egyházunk taggyülekezeteinek nemcsak nemzeti jellegű szokásait ismeri el, hanem a venezuelai protestánsok Reformációban gyökerező hitbeli tradícióit is ökuménikus módon tiszteli és védi.

Megtörtént tehát az első lépés. Nem volt könnyű az ide vezető út, de nem az elmúlt évek gondjai a fontosak most. Az a fontos, hogy az Iglesia Evangelica Luterana en Venezuela ne csak üres név maradjon, hanem igazi Krisztusi közösséggé váljon. Ennek megvalósítása most

mindannyiunk feladata. Maradjunk továbbra is önérzetes magyar gyülekezeti tagok, de ugyanakkor valljuk büszkeséggel ILEV-hez tartozásunkat is, támogatva annak erősödését és sikerét.

V. I.

A SÁTÁN FÉRGEI

Vannak napok az életed felett:
hited fája úgy ropog, recseg.
Fölötted vészek szele kél,
fonnyad a lomb s hervad a levél.
S már-már apadnak életnedvei,
mert éjjel-nappal rágják gyökerét-
a Sátán férgei...

Ne hagyd! Ne hagyd! Van kertész odafent,
Ki érted egyszer Golgotára ment.
Férgek hadának ellenszegülj,
a nagy Kertészhez jókor menekülj,
hited fáját siess megmenteni,
ne rágják halálos mélyre ott-
a Sátán férgei!

S hadd ültesse a Kertész majd a fát-
a mennyei örök talajba át,
ahol gyümölcse le nem hull soha,
s a szélvész helyett zúg égi orgona,
s örökre el fogod felejteni,
hogy egyszer majdnem holtra rágtak itt-
a Sátán férgei.

Haluszka Margit

K E R E S S Ű K a következő személyeket, akik ugyan valamikor beléptek gyülekezetünkbe, de évek óta nem volt kapcsolatunk velük, címük elveszett. - Ha valaki tud róluk, kérjük értesitse a Presbitériumot vagy a lelkészt. (tlf.33 73 52)

Biró Béláné, Kocsány Lenke	sz.1932
Bostyák Irén	sz.1916
Csonka Péterné, Kovács Dianna	sz.1929
Csorba László István	sz.1958
Erdei Sándor	sz.1914
Fekecs Jenő	sz.1917
Staedelené, Füstös Rozália	sz.1934
Füstös Sándor	sz.1936
Gorodi Jenőné, Tolnai Katalin	sz.1913
Hartyányi István	sz.1922
Kassa Péter	sz.1938
Lengyel László	sz.1908
Molnár Borsos István	sz.1941
Fortunáto-né Szittyia Ágota	sz.1944
Miklos György	sz.1930
Nagy Irén Erzsébet	sz.1956
Nagy Ferenc.	sz.1926
László Nagy Tóth	sz.1928
Enyady Eva de Nelsas	sz.1943
Judit Sáros	sz.1945
Sulyan Yarmila	sz.1949
Szabó Jozsef	sz.1953
Szabó Tibor László	sz.1926
Szabó Salga László	sz.1929
Szabó Veres László	sz.1899
Veres Roza de Szücs	sz.1908
Köszegi Ildikó de Seres	sz.1938
Timár Gábor	sz.1916
Tóthné Németh Julianne	sz.1924
Walter Gyula Károly	sz.1915
Wödl Pál	sz.1926
Fritschené Gazdag Ilona	sz.1921

GYÜLEKEZETI HIREK.

Az utóbbi időben igen sok betegünk volt, többen kerültek kórházba vagy betegotthonba. Egy-egy helyszerzés igen sok utánjárással jár. Itt is szeretnék Gróza József lelkésztestvéremnek köszönetet mondani, aki mindig készségesen segít ilyen ügyekben.

Az ilyen problémák viszont azt eredményezik, hogy kevesebb idő jut az egészségesekre. Sőt, az egészségeseket arra is kérném, hogy gondoljanak az idősekre, betegekre hiszen ez nem csak a lelkész feladata. A sok saját dolog mellett ne feledkezzünk meg azokról, akiknek senki sem segít dolgait intézni.

A nagyhéten a katolikus és protestáns lelkész együtt tartottak husvétii istentiszteletet a Los Teques mellett cserkész táborban. Az utána következő héten pedig a Magyar Házban nézhettük meg a táncokat, melyeket a népművészeti táborban tanultak, megcsodálhattuk a falfaragásokat is, melyek a táborban készültek. Öröm látni, hogy megvan az utánpótlás ügyes magyar fiatalokból.

A husvét utáni vasárnapon konfirmáció volt. Kunckel Bélát, Puky Tamást és Tarlós Lászlót konfirmáltuk meg. Az istentisztelet után a konfirmandusok és szüleik sütemények és frissítővel látták vendégül a gyülekezetet. Szép nap volt, melyre sokáig fogunk emlékezni.

Az utána következő héten kirándulás volt, melyen nagymamáktól az unokáig minden korosztály részt vett, és büszkén mondhatjuk, hogy mindenki helyt állt a nehéz terepen is. - A jövőben is meg lehet ismételni a közös kirándulást, amikor a gyerekek és idősebbek korábban megállhatnak pihenni. Egészséges fáradság az Avila oldalában kifáradni!

Április 21.-én a Lorántffy Zsuzsanna Nőegylet tartotta évi tisztújító közgyűlését. Sajnálattal vettük tudomásul hogy Vladár Mária betegség miatt lemondott elnöki tiszteről. A közgyűlés elnöknek Nyerges Alizt, alelnöknek Marton Arankát választotta. Pénztáros Sándor Gizella, ellenőr Matute Éva, jegyző Palócz Rita lett.

A szociális segélybizottságban Jámbor Sára, Horváth Ilona Fedor Joli és Molnár Gizella vannak.

A vásári bizottság tagjai: Pesti Klára, Sennyey Magda, Brzezinski Zsuzsa, Kertész Ica, Jámbor Saci, Horváth Marianna és Nyerges Aliz. - A vasárnapi iskola ügyének intézésére Opitz Ildikót és Tarlós Krisztát kérte fel a közgyűlés.

A Nőegylet munkáját természetesen nem csak azok végzik, akik itt fel vannak sorolva. Sokan vállaltak már kézimunkát, faáru festést, nyeremények beszerzését az őszi vásárra, s amikor valamilyen rendezvény van, akkor sokan hoznak süteményt és segítenek a sikeres lebonyolításban.

VALENCIA - A gyülekezet lelkésze, Alfredo Lengert május folyamán visszatér Argentínába, ahonnan néhány évre a valenciaiak "kölcönkapták". Bucsuztatása május 19.-én a délelőtti istentisztelet keretében lesz. - Sajnos így a gyülekezet önálló lelkész nélkül marad egy időre.

"Nem azt kérem, hogy vedd ki őket a világból,
hanem hogy őrizd meg őket a gonosztól." (János ev.17,15)

Uram, ismered sokszor feltámadó vágyamat: megszökni!
Ki a világ tülekedéséből! Csöndben, csak Istennek élni.
- Mai imádságodba engem is belefoglalsz. Belőle megértem, hogy a lehetetlent kívánom.
Mert hogy élhetnék Istennek, ha nem ebben a világban akarok neki élni? Ha nem az emberekben akarom Őt szeretni? Ha nem az Ő követségében akarok járni? - Ha nem az élettemmel mutatom meg, miként védelmez meg Ő a gonosztól?

(Az UTRAVALÓ c. áhitatoskönyvből)

Suiza
CH-1224 Chêne-Bougeries
Rev. G. Pasfay
4, chemin de la Bride

no comerciales
IMPRESOS
POR ACCION

REM:
CONGREGACION HUNGARA
Apartado 68 360
Caracas 1062-A

Caracasi Magyar
Protestáns Gyülekezet
Lelkész: Knuth Attila
telefon: 33 73 52

Istentiszteleték Caracasban minden vasárnap 9-kor

Azoknak, akik szeretnek későn kelni, melegen ajánljuk a spanyolnyelvű istentiszteletet, melyet Puky Akos lelkész úr tart 11,30-kor. A hónap első és harmadik vasárnapjára gyerекeknek vasárnapi iskolai oktatás is van.

VALENCIÁBAN legközelebb május 19.-én d.u. 5-kor magyarnyelvű istentisztelet,

Juniusban is harmadik vasárnap, 16.-án